

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Biologii dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego zostanie przeprowadzony w następujących terminach ustalonych przez Kuratorium Oświaty w Katowicach:

- 1) pierwszy stopień w szkole – 10 października 2025 r. – godz. 8.00 (czas trwania 90 min.)
- 2) drugi stopień w szkole – 6 listopada 2025 r. - godz. 11.00 (czas trwania 90 min.)
- 3) trzeci stopień WOM Rybnik – 22 styczeń 2025 r. – godz.11.00 (czas trwania 90 min)

Kryteria kwalifikacji uczestników do poszczególnych stopni konkursu dla uczniów szkół podstawowych:

- 1) do pierwszego stopnia przystępują uczniowie na zasadzie dobrowolności;
- 2) do drugiego stopnia kwalifikują się uczniowie, którzy na pierwszym stopniu uzyskali wymaganą liczbę punktów, ustaloną przez szkolną komisję konkursową, czyli co najmniej **80 %** punktów możliwych do zdobycia
- 3) do trzeciego stopnia kwalifikują się uczestnicy stopnia drugiego, którzy na tym stopniu uzyskali co najmniej **85 %** punktów możliwych do zdobycia.
- 4) Uczestnicy trzeciego stopnia mogą uzyskać tytuł laureata lub finalisty:
 - a) laureatami zostają uczestnicy, którzy uzyskali co najmniej 90% punktów możliwych do zdobycia;
 - b) finalistami zostają pozostali uczestnicy zakwalifikowani do trzeciego stopnia, którzy uzyskali co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia.

I. Cele konkursu

1. Rozwijanie i pogłębianie u uczniów zainteresowań i pasji związanych z poznawaniem przyrody oraz kształtowanie myślenia naukowego.
2. Doskonalenie u uczniów umiejętności rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
3. Kształcenie u uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanej wiedzy podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.
4. Rozwijanie u uczniów umiejętności projektowania doświadczeń oraz analizowania i interpretowania wyników eksperymentu.
5. Motywowanie nauczycieli do podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

II. Zakres umiejętności

Umiejętności wymagane od uczestników Konkursu Przedmiotowego z Biologii opisane są w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z przedmiotu biologia.

III. Zakres treści

Zakres treści Konkursu Przedmiotowego z Biologii jest zgodny z treściami nauczania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z przedmiotu biologia.

Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Biologii dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2025/2026

I stopień konkursu:

I. Obszary umiejętności

Uczeń:

- wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w organizmach żywych
- opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy żywe
- wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji,
- odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe,
- posługuje się podstawową terminologią biologiczną,

II. Treści kształcenia

1. Ogólna budowa organizmów żywych:

- a) hierarchiczna organizacja budowy organizmów
- b) rozpoznawanie na podstawie rysunku, schematu, zdjęcia lub opisu organizmów żywych
- c) charakterystyczne cechy budowy bakterii, grzybów, roślin i zwierząt oraz rozpoznawanie ich na schemacie, zdjęciu lub na podstawie opisu
- d) czynności życiowe organizmów żywych – odżywianie (organizmy samożywne, cudzożywne), oddychanie (tlenowe, beztlenowe), rozmnażanie (bezpłciowe, płciowe).

2. Różnorodność organizmów żywych:

- a) zasady systemu klasyfikacji biologicznej (naturalny i sztuczny)
- b) charakterystyczne cechy organizmów, które pozwalają przyporządkować je do odpowiednich królestw
- c) wirusy jako bezkomórkowe formy materii
- d) bakterie – występowanie, budowa, czynności życiowe

e) grzyby – występowanie, charakterystyczne cechy budowy, różnorodność budowy, czynności życiowe (odżywanie, oddychanie), znaczenie.

3. Wybrane zagadnienia z królestwa roślin:

a) tkanki roślinne – nazwa i funkcja danej tkanki

b) charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej mchów, paprociowych, widłakowych, skrzypowych, roślin nagonasiennych, roślin okrytonasiennych

c) przyporządkowanie rośliny przedstawionej na rysunku lub zdjęciu do określonej grupy roślin (mchy, paprociowe, widłakowe, skrzypowe)

d) rozpoznawanie przedstawicieli rodzimych drzew nagonasiennych i liściastych na podstawie rysunku, zdjęcia lub opisu

e) budowa i funkcja organów roślinnych - korzenia, łodygi i liścia roślin okrytonasiennych

4. Wybrane zagadnienia królestwa zwierząt (bezkęgowce i kręgowce):

a) tkanki zwierzęce – nazwa i funkcja danej tkanki

b) środowisko życia, charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej oraz tryb życia płazińców, nicieni, pierścienic, stawonogów, mięczaków

c) rozpoznawanie przedstawicieli płazińców, nicieni, pierścienic, stawonogów, mięczaków na rysunku, zdjęciu lub na podstawie opisu

d) charakterystyczne cechy ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków i ich przystosowania do życia w różnych środowiskach, zmiennocieplność i stałocieplność u kręgowców

e) rozpoznawanie przedstawicieli ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków na rysunku, zdjęciu lub na podstawie opisu, w oparciu o cechy morfologiczne.

III. Literatura

Aktualnie obowiązujące podręczniki szkolne do biologii dla szkoły podstawowej (klasy V– VIII) dopuszczone do użytku szkolnego przez ME